

นิทาน และความเป็นมา

โดย *Min Sen Dhamma* 12 กันยายน 2563

Thomas Piketty นักเศรษฐศาสตร์ ผู้แต่งหนังสือ **Capital in the 21st Century** ได้อ้างงานเขียนของ **Jane Austen** ว่า มนุษย์ในศตวรรษที่ 18 และ 19 ถือเป็นยุคก่อนที่การปฏิวัติอุตสาหกรรมในสหราชอาณาจักรจะอุบัติขึ้น การเข้าถึงทุนของคนในสมัยนั้นนอกจากสะสมที่ดิน หรือซื้อพันธบัตรรัฐบาล ก็จะออกล่าอาณานิคมเพื่อหาทรัพยากรจากดินแดนต่าง ๆ และการเข้าถึงทุนในสังคม คือ การเข้าไปแต่งงานกับผู้ที่มีฐานะที่ดีกว่าตนเอง เพื่อเป็นการต่อท่อเข้าถึงความมั่งคั่งได้อย่างรวดเร็ว ในยุคนั้นภาคการผลิต หรือนวัตกรรมใหม่ยังไม่ปรากฏให้เห็นมาก การเลือกคู่ในสมัยนั้นจึงเป็นเรื่องของการใช้สติ ไม่ใช่แค่เพียงอารมณ์

Thomas เห็นว่า สตินทรัพย์มีการเปลี่ยนมือไปจากครอบครัวหนึ่ง หรือจากตระกูลต่าง ๆ ไปสู่อีกหลายตระกูลต่าง ๆ ด้วยกัน โดยมองว่าโครงสร้างของทุนจากศตวรรษที่ 18 มาจนถึงปัจจุบัน เป็นโครงสร้างทางสังคมที่กำหนดสถานะและวิถีชีวิตของคนเรา และยังวัดกันที่ สตินทรัพย์ที่ถูกยึดครองมากมายจากคนกลุ่มหนึ่งที่สามารถกำหนดชะตาชีวิตคนส่วนใหญ่ได้ ยุคสมัยนั้นผู้หญิงจะถูกเก็บไว้บ้าน การเดินทางไปไกลจะต้องถูกเชิญเท่านั้น ถ้าไม่มีใครเชิญก็แทบจะไปไหนไม่ได้ ขณะที่ผู้ชายเพียงแค่ขี่ม้าออกไป จะเดินทางคนเดียวก็ไม่เป็นปัญหา ซึ่งมีอิสระมากกว่าผู้หญิงอย่างมาก การเจอเจอกันก็ค่อนข้างยาก เมื่อเจอกันยากก็จะคลิกกันง่าย โดยเฉพาะผู้หญิง เพราะมีตัวเลือกให้เปรียบเทียบไม่มาก และเมื่อเจอกันครั้งหนึ่งก็ใช้เวลานาน เพราะการเดินทางไกลมันลำบาก โดยเฉพาะคนที่ไม่ได้อยู่ในเมืองเดียวกัน หรืออยู่ชานเมือง และทำให้ชายหญิงยุคนั้นมีความพยายามมาก การจดหมายส่งไปก็ไม่รู้ว่าจะถึงไหม

แล้วความรัก และแต่งงานนั้น ก็ไม่รู้ว่าผู้ชายคนนี้คือจริงไหม เพราะผู้หญิงอยู่แต่ในบ้าน ผู้ชายขี่ม้าไปไหนต่อไหนอาจจะมีภรรยาซ่อนไว้อีกเมืองก็ได้ การจะรู้ข่าวสารที่สำคัญในยุคนั้นก็อาศัย ข่าวลือ ผ่านการซุบซิบนิทาน การซุบซิบนิทาน จึงเป็นเพียงสิ่งเดียวที่ผู้หญิง

จะได้รู้ข่าวหากโดนผู้ชายทิ้ง ไม่อย่างนั้นนางก็ต้องรอไปอย่างไม่รู้อนาคต แต่การนิทาก็มีข้อบกพร่องของเรื่องข้อมูลที่มีการคิดเพี้ยน และเติมแต่ง

การแต่งงานกับผู้ชายที่มีฐานะ จะเป็นหลักประกันว่า พวกเขาจะไม่ต้องลำบาก เพราะกฎหมายมอบสมบัติให้กับลูกชายเท่านั้นถ้าบิดาเสียชีวิต และถ้าผู้หญิงไม่มีสินสมรส หรือสมบัติติดตัวมาเลย ก็แทบจะถูกปัดออกไปจากจากระบบ และถ้าผู้ชายไปหลงรักกับหญิงที่ไม่คู่ควรก็จะถูกกีดกัน และตัดออกจากกองมรดก มันทำให้ผู้ชายหลายคนต้องทอดทิ้งหญิงที่ตนเองรัก คือ เลือกลงความมั่นคง และกลายเป็นตราบาปไปตลอดชีวิตที่ทอดทิ้งหญิงที่รัก สำหรับประเทศไทย ก็มีโครงสร้างหลายประการคล้ายกับที่ **Thomas** กล่าว แต่ยุคสมัยที่เปลี่ยนไป การนิทนามักจะเริ่มในโรงเรียน ในที่ที่คนมารวมกันอยู่อย่างมาก แล้วก็เติบโตตามคนมาทำงาน เพราะที่ใดที่มีคนอยู่มาก มีคนหลากหลายย่อมมีความคิดที่ไม่ชอบใจกันบ้าง ไม่ว่าจะเป็นรูปลักษณะภายนอก การแต่งกาย ผลงาน การเงินฯ รวมถึงการมีเรื่องคับข้องใจจากเรื่องการเรียนรู้ จนมาถึงการทำงาน การติเตียนกันในเนื้องานย่อมมีเป็นธรรมดา แต่เมื่อมีเรื่องอื่นมาปะปน การนิทาก็จะเริ่มขึ้น โดยไม่พูดแต่เรื่องเนื้องาน แต่จะเอาเรื่องส่วนตัว เรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ มาตำหนิ และเติมแต่งกันไป จนแยกไม่ออกว่าอะไรคือสาระหลัก และอะไรเป็นเรื่องส่วนตัว

การนิทาว່าร้ายนี้เป็นสิ่งปกติที่มนุษย์เราจะต้องเจอ ตามโลกธรรม **8** คือ ได้ลาภ เสื่อมลาภ ได้ยศเสื่อมยศ สรรเสริญ นิทนา สุข และทุกข์ และการนิทานนี้เป็นสิ่งที่เสมือนเอาตนเองไปแขวนบนเส้นด้ายที่ชื่อว่า วจีทุจริต ด้วยการพูดจาสนุกปากและมีการส่อเสียด เพื่อจ้องและวาจาเท็จกับคนอื่น เป็นการทำบาปแบบไม่รู้ตัว แล้วก็จะยิ่งพอกพูนขึ้นเรื่อย ๆ ตามความสนุกปาก และความสะใจ และพูดแล้วก็ไม่ได้ช่วยให้จิตใจเราดีขึ้น นิทานแล้วจิตใจก็ยิ่งโดนเผาด้วยไฟโทสะตลอดเวลา รวมถึงเกิดความหวาดระแวงในคนที่ถูกนิทนาตามมา อีก ก่อให้เกิดการสูญเสียความเป็นมิตร สลายสามัคคี ดังสามัคคีเภทคำฉันท์ ที่กล่าวถึงวัสสการพราหมณ์ ที่ไปทำให้แคว้นวัชชีแตก และระแวงกันเองจนทำให้พระเจ้าอชาตศัตรูกรีธาทัพเข้าตีแคว้นวัชชีได้สำเร็จ

คนเรามีอะไรให้ทำอีกมากมาย หลายคนที่มีศักยภาพในด้านดี ๆ เอาเวลาเหล่านี้มาทำประโยชน์ให้ตนเองและสังคม จะดีกว่าเอาเวลาไปจ้องนิทากัน ใครทำกรรมอะไรไว้ก็ต้องรับกรรม

ของเขาเอง ไม่ต้องไปนินทาให้มันเพิ่มกรรมให้กับเราเลย องค์กรใดที่บุคลากรไม่สามัคคีกัน จะทำงานได้ก็ย่อมยากที่จะประสบความสำเร็จ

ติดตามเรื่องอื่นเพิ่มเติมได้จาก www.minsenconcept.com